

Beleidsmaatregelen voor doorlopend consumptieve kredieten

Vastgesteld door de Nederlandse Vereniging van Banken

Kerninformatie

Dit document bevat nieuwe NVB beleidsmaatregelen die toezien op doorlopende consumptieve kredieten. De maatregelen helpen in het voorkomen en/of oplossen van de zogenaamde 'Lock-up' problematiek waarbij consumenten met een doorlopend consumptief krediet niet meer over kunnen sluiten naar een andere aanbieder. Die situatie kan bijvoorbeeld ontstaan als het uitstaande saldo van het doorlopend krediet van de consument niet meer verantwoord is naar de huidige leennormen of een verandering heeft plaatsgevonden in de persoonlijke financiële situatie. Banken hebben individueel op verschillende onderdelen al beleidsmaatregelen genomen om hun klanten hierin te helpen. De NVB volgt nu met de introductie van (nieuwe) beleidsmaatregelen op sectorniveau om de gesignaleerde problemen te voorkomen en op te lossen.

Banken dienen bij de naleving van deze beleidsmaatregelen de wet- en regelgeving, waaronder die met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, in acht te nemen. Deze maatregelen worden op een later moment in de NVB Gedragscode Consumptief Krediet geïntegreerd.

1. Definitie locked-up

Een consument die zijn doorlopend krediet niet kan oversluiten naar een passend alternatief dat enig-kredietaanbieder aanbiedt, is locked-up.

Toelichting:

Als het huidige uitstaande saldo uit hoofde van het doorlopend krediet van de consument niet meer verantwoord is naar de huidige leennormen, is een consument zonder meer locked-up. Als een consument volgens het eigen acceptatiebeleid van de bank geen nieuw vervangend krediet kan afsluiten, is dit mogelijk een belangrijke indicatie van een locked-up situatie bij de consument. Wanneer is vastgesteld dat een consument wel het bedrag ter grootte van zijn uitstaande saldo, maar niet het huidige bedrag van de limiet van het doorlopend krediet kan oversluiten, ligt het op de weg van de bank om een passende oplossing te zoeken om een toekomstige locked-up situatie te voorkomen.

Indien een consument op basis van het eigen acceptatiebeleid geen passend alternatief krediet kan afsluiten, maar op basis van de huidige leennormen wel een verantwoord saldo heeft, mag de bank er in beginsel van uitgaan dat hij niet locked-up is. Een passend alternatief kan andere voorwaarden hebben (zoals een lagere limiet of een beperking in de mogelijkheid tot heropnames). Een persoonlijke lening kan gelden als een passend alternatief.

2. Beleid t.a.v. locked-up consumenten

De bank hanteert een adequaat beleid om locked-up situaties te voorkomen en/of op te lossen. Bij beleidskeuzes weegt de bank de gevolgen met het oog op locked-up situaties mee. Een bank zal geen misbruik maken van klanten in locked-up situaties.

Toelichting:

Geen toelichting.

3. Monitoring en actualisatie

Om locked-up situaties te identificeren en te voorkomen hanteren banken een gedegen risico gestuurd actualisatiemodel, waarmee banken doorlopend monitoren op onder andere het opname- en aflosgedrag van de consument (waaronder uitnuttingspercentage, substantiële afwijkende opnames of meerdere opnames die opgeteld substantieel afwijkend zijn) en life events zoals (het in zicht komen van) pensionering, relatiebreuk en adreswijziging. Zodra het actualisatiemodel een consument aanmerkt als potentieel locked-up, controleert de bank of het verstrekte doorlopend krediet nog passend is bij de huidige financiële situatie van de consument.

Om locked up situaties te identificeren en voorkomen kunnen banken er ook voor kiezen om eens per 12 maanden elk doorlopend krediet te actualiseren in plaats van een gedegen risico-gestuurd actualisatiemodel te hanteren.

Afhankelijk van de specifieke kenmerken van een doorlopend krediet en het (acceptatie)beleid van aanbieders kunnen elementen uit het bovenstaande model komen te vervallen en/of de frequentie van het actualiseren worden verlaagd. Voorbeelden van specifieke kenmerken zijn een beperkte opnameperiode en looptijd van een krediet.

Toelichting:

Geen toelichting.

4. Bankbeleid in geval van een relatiebreuk

In geval van een relatiebreuk tussen twee consumenten die hoofdelijk aansprakelijk zijn voor een kredietovereenkomst, verkent de bank de mogelijkheden om met de consumenten tot een overeenstemming te komen over splitsing van het openstaand saldo. Hierbij houdt de bank rekening met de draagkracht van beide consumenten. Indien splitsing mogelijk is op basis van de op het moment van splitsing geldende acceptatiecriteria van een bank, wordt de oorspronkelijke kredietovereenkomst, indien beide consumenten dit wensen, in twee nieuwe kredietovereenkomsten omgezet en zijn de consumenten financieel uit elkaar voor wat betreft hun oorspronkelijke kredietovereenkomst.

Indien volledige splitsing binnen de leennormen niet direct mogelijk is, zoekt de bank met de consumenten naar een passende tijdelijke oplossing met als doel het krediet alsnog zo snel mogelijk te splitsen.

Indien beide consumenten er de voorkeur aan geven om het krediet zoveel mogelijk te splitsen met instandhouding van een restbedrag, werkt de bank daar aan mee. Voor het restbedrag kan hoofdelijke aansprakelijkheid gelden en probeert de bank met consumenten tot een passende oplossing te komen.

Toelichting:

Relatiebreuken zijn enkel relevant voor zover er sprake is van een krediet waarvoor twee consumenten samen hoofdelijk aansprakelijk zijn. Deze aansprakelijkheid kan bijvoorbeeld bestaan doordat het krediet onderdeel is van een gemeenschap van goederen of beide consumenten kredietnemer zijn bij de kredietovereenkomst. De bank zoekt in dat geval samen met de consumenten naar een oplossing. De medewerking van beide consumenten is hierbij van belang. Zolang er met consumenten geen splitsing wordt overeengekomen kan de bank hen in de tussentijd hoofdelijk aansprakelijk houden voor het geheel. Waarbij de bank vanzelfsprekend rekening houdt met de specifieke situatie van beide consumenten.

5. Blokkade van doorlopend krediet

Bij een vermoeden dat een doorlopend krediet niet meer passend is, contacteert de bank de consument met als doel dat de consument inzage geeft in zijn actuele financiële situatie. Indien een consument niet reageert op het verzoek tot contact en/of de verzoeken tot actualisatie, blokkeert de bank de opnamemogelijkheid tot is gebleken dat het doorlopend krediet nog passend is. Wanneer er wel contact is met de consument en uit de overlegde financiële gegevens blijkt dat een doorlopend krediet niet meer passend is, blokkeert de bank de opnamemogelijkheid tot is gebleken dat het doorlopend krediet weer passend is.

Toelichting:

Een vermoeden dat een doorlopend krediet niet langer passend is, kan volgen uit het actualisatiemodel van de bank of uit een mededeling van een consument. De consument wordt geacht om in dat geval inzage te geven in zijn actuele financiële situatie.

6. Bestedingsdoel en maximale looptijd

De bank zorgt ervoor dat bij het aangaan van de kredietovereenkomst het doorlopend krediet aansluit bij het bestedingsdoel van de consument. Waarbij de specifieke kenmerken van het doorlopend krediet, zoals opnameperiode en looptijd, zoveel mogelijk aansluiten bij het bestedingsdoel van de consument. De bank zorgt er daarnaast voor dat er een beperkte opnameperiode wordt bepaald, waarna er geen opname meer kan plaatsvinden.

Toelichting:

De bank mag afgaan op de door de consument aan de bank verstrekte informatie over zijn leendoel.

7. Bankbeleid in geval van pensionering

Banken dienen een adequaat beleid te hebben dat ervoor zorgt dat zij bij het verstrekken van een doorlopend krediet rekening houden met het te verwachten pensioeninkomen. Het beleid dient ervoor te zorgen dat het krediet passend blijft bij pensionering.

Indien de theoretische looptijd van het doorlopend krediet de pensioengerechtigde leeftijd overschrijdt, dient bij het verstrekken van het doorlopend krediet rekening te worden gehouden met het pensioeninkomen.

Toelichting:

Geen toelichting.